

Meriluonnon ja Itämeren suojaelu

Otaniemi 27.1.2023
Ympäristöneuvos Penina Blankett
Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kuva: Karl Weckström,
2021, Metsähallitus

31.1.2023

Ympäristöministeriön strategia vuoteen 2035

- Ympäristöministeriön työssä painottuvat entistä voimakkaammin kolme teemaa:
 - ekologisen kestävyyskriisin kokonaisvaltaiset ratkaisut,
 - vihreän siirtymän johtaminen sekä
 - hyvinvointia tukevat elinympäristöt.
- Strategia elää ajassa – tavoitteisiin vieviä toimenpiteitä ja konkreettisia toimenpidepolkuja päivitetään vuosittain.

Strategian vaikuttavuustavoitteet

1. Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen
2. Vihreä siirtymä on kasvun perusta
3. Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa
4. Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään
5. Olemme vastuullinen ja arvostettu työpaikka

Kolme kriisiä: ilmastonmuutos, saastuminen ja luontokato

Ilmastonmuutos

Biodiversiteetin köyhtyminen ja ilmastokriisi liittyvät kiinteästi toisiinsa. Kun toinen syvenee, toinen pahenee

Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen

Luonto on keskeinen liittolaisemme ilmastonmuutoksen torjunnassa.

**Ihmiskunta käy sota luontoa vastaan.
Sodan luontoa vastaan on loputtava!**

Guterres 1.12.2019

**Taloutemme, elämämme ja
hyvinvointimme nojaavat luontoon –
ilman luontoa ei olisi elämää!**

Sir Partha Dasguptan raportti
2.2.2021

Solmittava rauha luonnon kanssa!

UNEPin raportti 18.2.2021

**Kaiken keskiössä on luonnon
kantokyvyn mureneminen, mikä
vaikuttaa myös muihin megatrendeihin**

Sitran raportti 1.1.2023

Tärkein megatrendeistä on luonto!

Kuva: Petra Pohjola, Metsähallitus 2016

Mitä on meneillään / tulossa

1. Globaali /

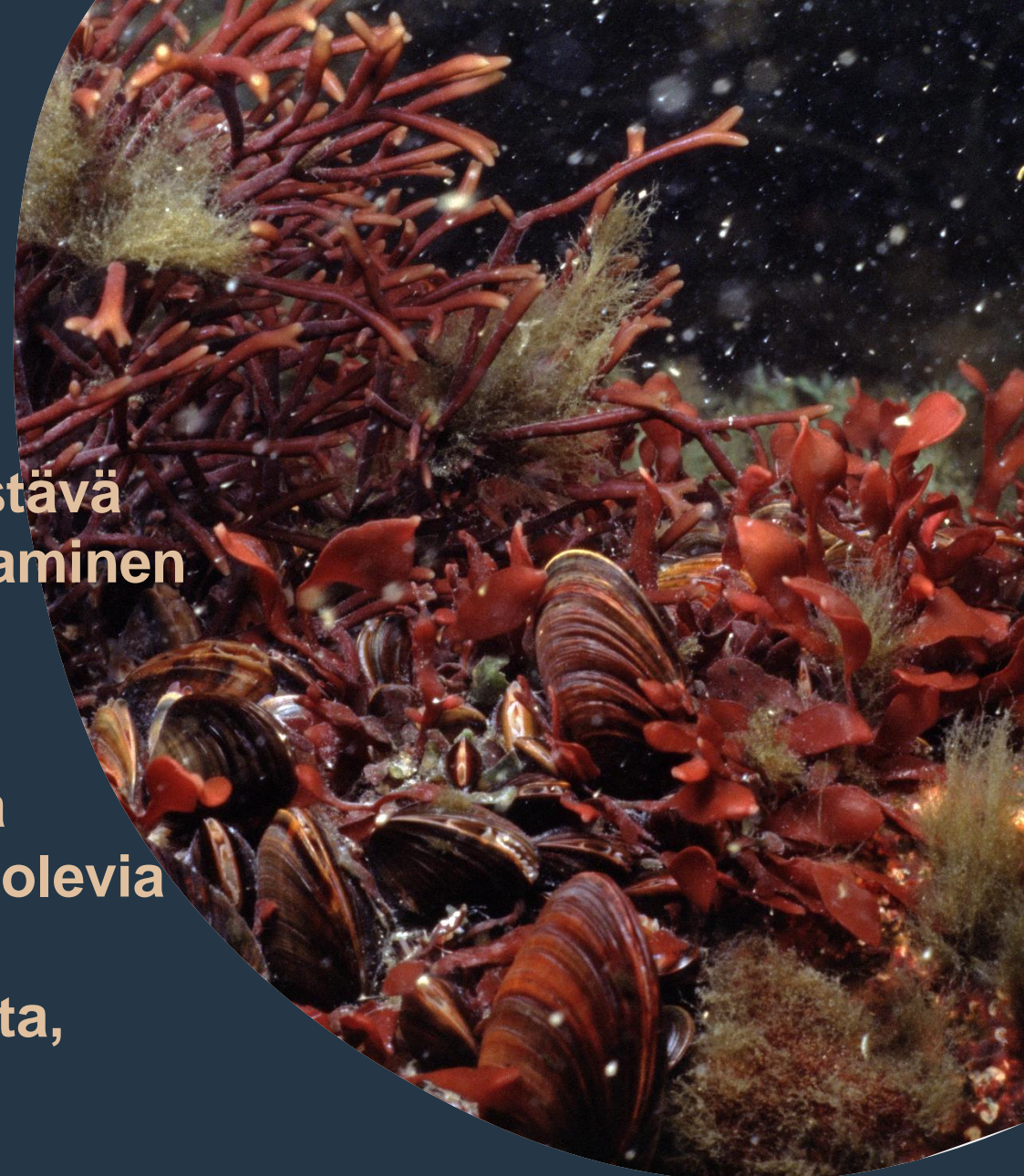
Montrealin luontokokous CBD COP 15

4 päämäärää vuoteen 2050:

luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja kestävä käyttö, geenivarat, rahoitus ja valtavirtaistaminen

23 tavoitetta vuoteen 2030:

mm. 2030 mennessä suojella 30 % maa- ja merialueista, ennallistaa huonossa tilassa olevia elinympäristöjä, estää lajien sukupuuttoon kuoleminen, haitallisten vieraslajien torjunta, luonnonvarojen kestävä käyttö...

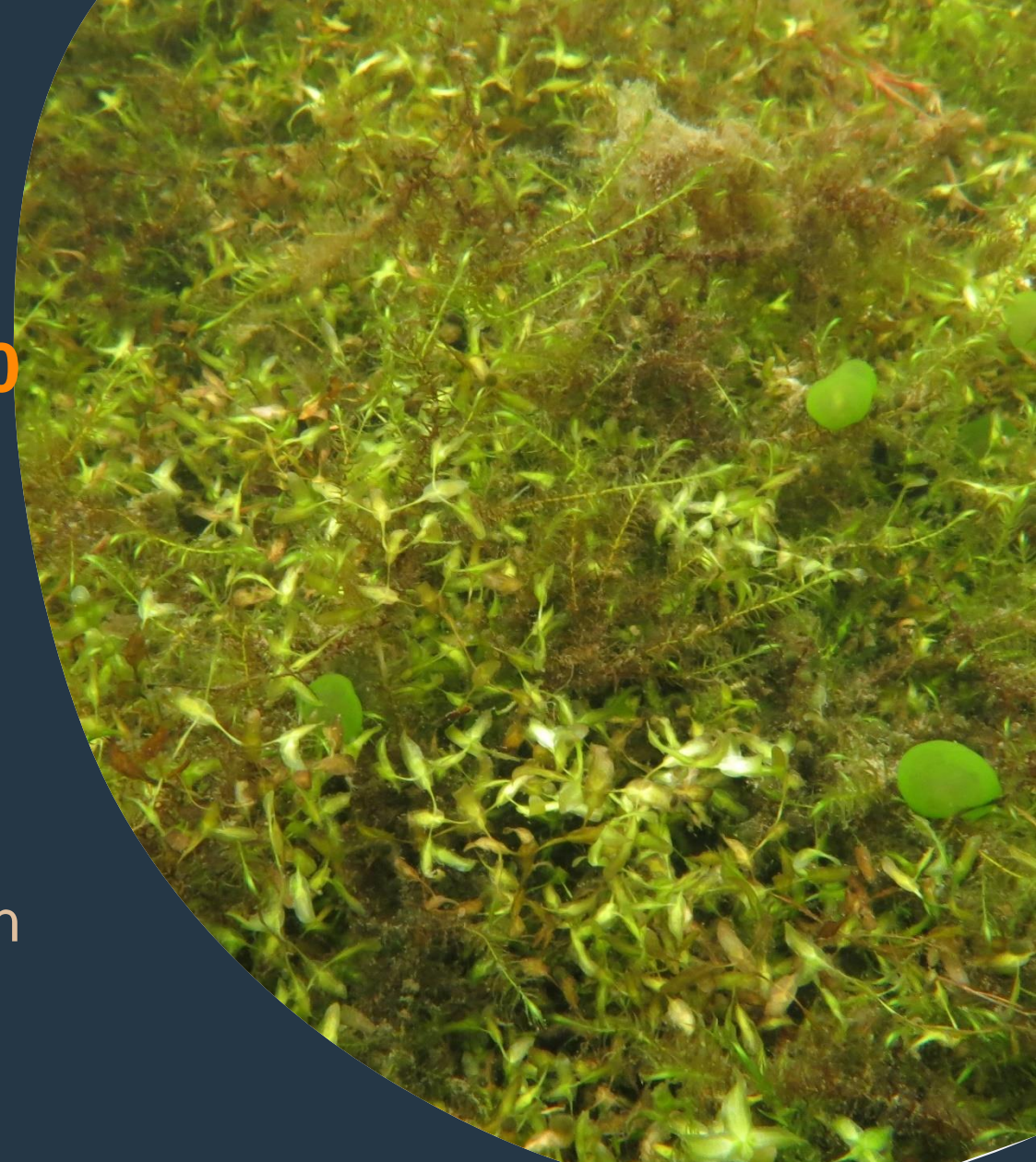

Mitä on meneillään / tulossa

2. EU taso/

EU biodiversiteettistrategia vuoteen 2030

- 17 avaintavoitetta
- 30 % EU:n maa- ja merialueista on suojeltuja ja joista 10 % tiukasti suojeltuja
- suojelualueiden hoidon tehostaminen
- Elinympäristöjen tilan parantaminen
- Lajien- ja luontotyyppien heikkeneminen ja niiden suojelutason parantaminen 30%:lla.

Kuva: Petra Pohjola, Metsähallitus 2016

Mitä on meneillään / tulossa

2. EU taso/

EU:n ennallistamisasetus esitys

- 22.6.2022 ehdotuksen ennallistamisasetukseksi, eli luonnon tilan parantamista koskevaksi asetukseksi.
- EU:n ennallistamisasetus tähtää osaltaan EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteiden täyttämiseen.

Kuva: Petra Pohjola, Metsähallitus 2017

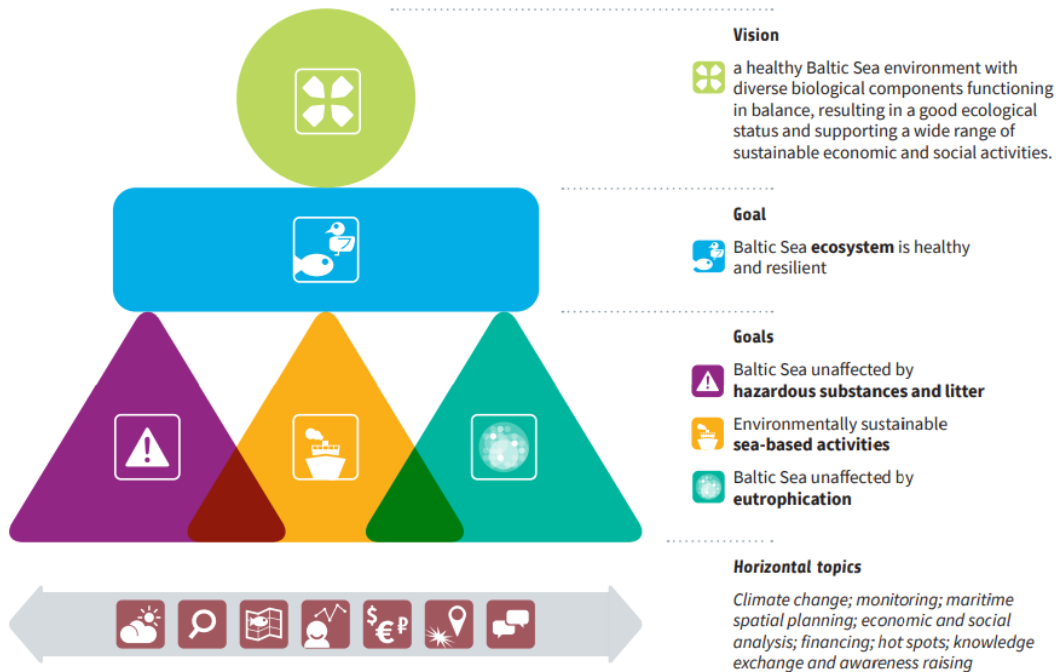

Mitä on meneillään / tulossa

3. Itämeri /

Helcomin Itämeren suojelun toimintaohjelma vuoteen 2030 = Baltic Sea Action Plan =BSAP

- Sisältää 199 toimenpidettä, joiden tavoitteena on parantaa Itämeren tilaa!

Kuva: Anu Riihimäki, Metsähallitus 2009

Mitä on meneillään / tulossa

4. Kansalliset toimet

Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia ja toimintaohjelma vuoteen 2035

- Tavoitteena luontokadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden kehityksen kääntäminen elpymisuralle.
- Lausuntokierroksella 27.1.2023 saakka.

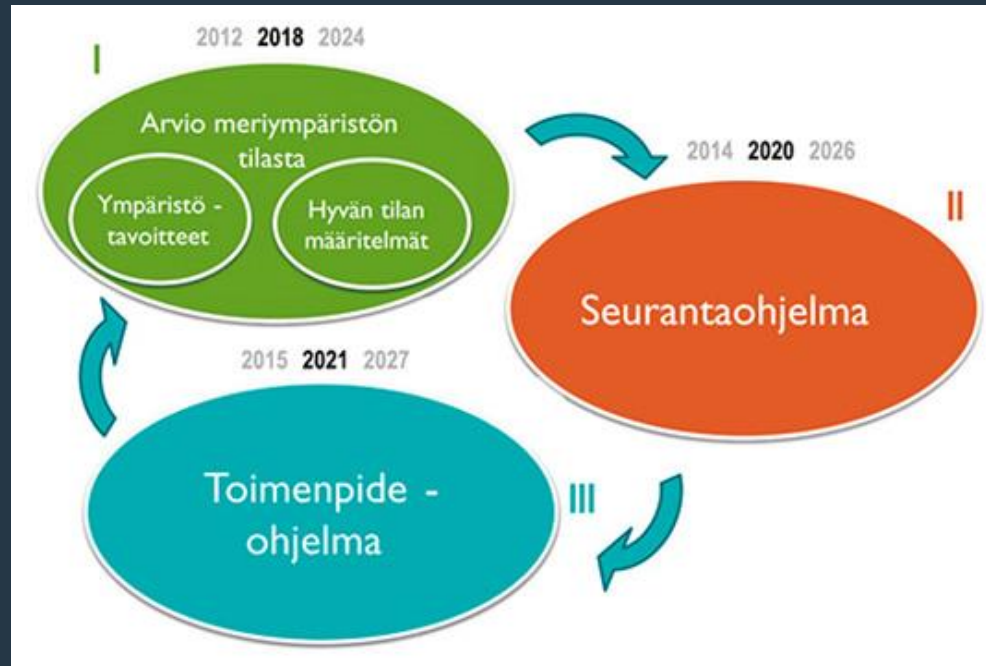
Mitä on meneillään / tulossa

4. Kansalliset toimet

Merenhoito

Suomen merenhoitosuunnitelman tavoitteena on saavuttaa meren hyvä tila.

Toimenpideohjelma 2022-27 -> 69 uutta toimenpidettä

Kuva: Joonas Hoikkala, Metsähallitus 2017

Mitä on meneillään / tulossa

4. Kansalliset toimet

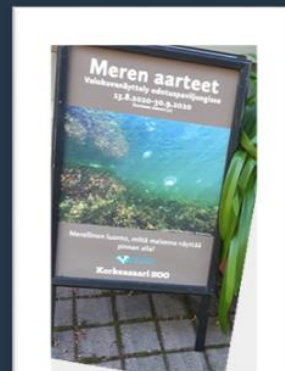
Velmu = Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma (2004-

Päätavoite: edistää Itämeren suojelua (mm lajit ja luontotyypit) sekä tukea meren ja sen luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Miten: mm. keräämällä tietoa vedenalaisten luontotyyppien, lajien ja niiden muodostamien yhteisöjen esiintymisestä Suomen merialueilla.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kuva: Mats Westerborn

31.1.2023

13

Mitä on meneillään / tulossa

4. Kansalliset toimet

Biodiversea LIFE IP (2021–2029) – hanke

Suomen suurin yhteistyöhanke Itämeren monimuotoisen luonnon turvaamiseksi.

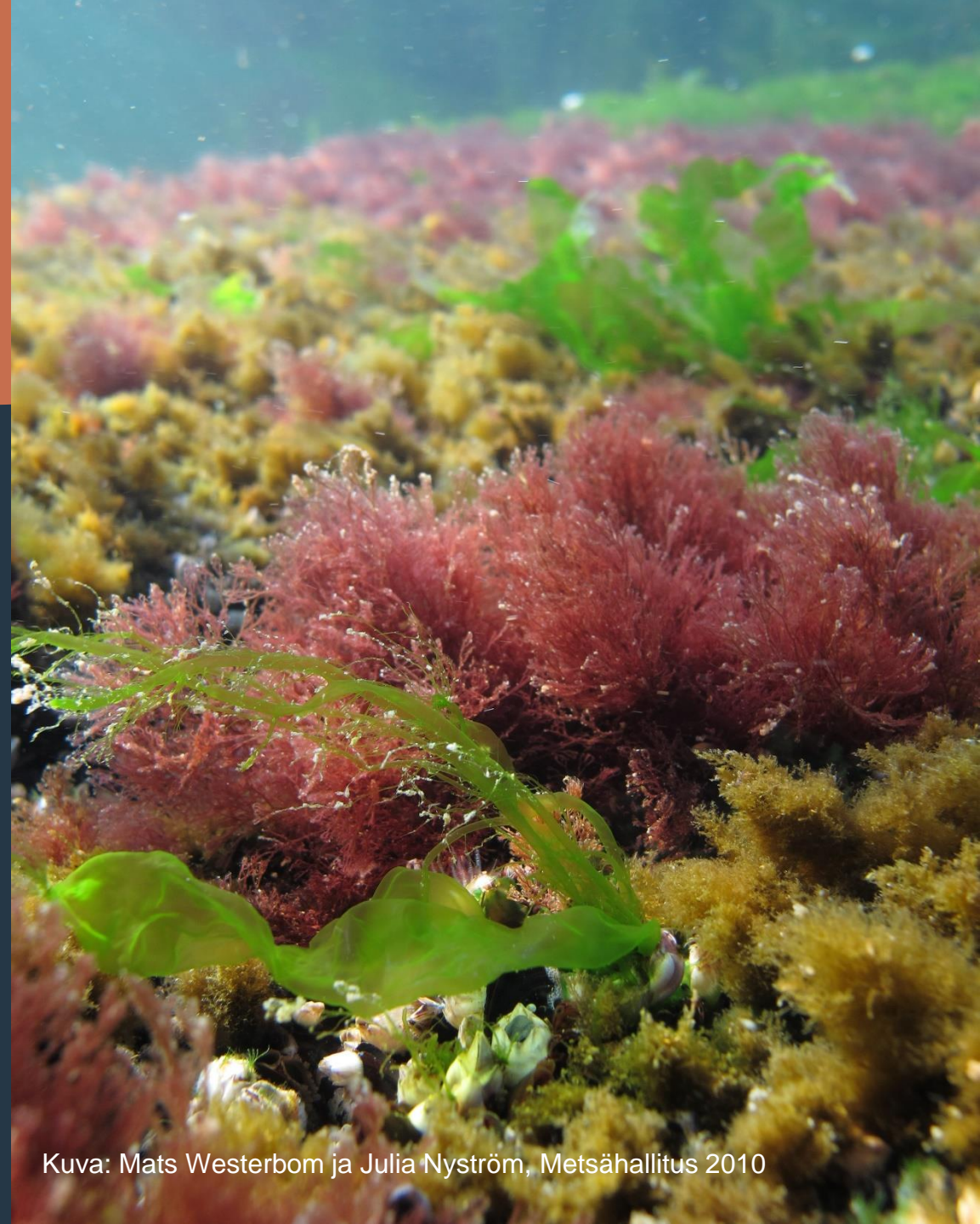
Keskeisenä tavoitteena on tehostaa meriluonnon suojelua ja edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä Suomen meri- ja rannikkoalueilla.

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kuva: Mats Westerborn ja Julia Nyström, Metsähallitus 2010